

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrške dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoši sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopis naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, tu sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vsenemci v mariborskem volilnem okraju na površju.

V Mariboru, 23. maja.

Kakor kažejo zadnji dogodki v volilnem okraju mariborskem, se pripravljajo temeljit preobrat v strankarski formaciji štajerskih Nemcev.

Doslej so bila štajerska mestá najzanesljivejša opora nemške ljudske stranke, ki so pošiljala tako v deželni, kakor v državni zbor zgolj nemški poslanci. Pravi Nemci imenovane stranke.

S tem pa seveda ni rečeno, da bi bili v teh mestih samo pristaši dra. Derschatte, marveč notorično je, da pripada velik del volilcev oni politični smeri, ki jo zastopata Wolf in Schönerer. Zato bi bilo popolnoma napačno, ako bi se sodilo po dejstvu, da še doslej vsenemška stranka ni postavila pri volitvah na štajerskem svojih kandidatov, da nimajo Vsenemci v tej deželi nikake zaslombe. Baš nasprotno je res!

Morda je ni stranke med nemškimi štajerci, ki bi imela zlasti v inteligentnih krogih toliko in tako zanesljivih pristašev, kakor uprav vsenemška.

Kdor motri politično življenje zgolj po zunanjih dogodkih, kdor uravzuje samo dejstvo, da je imela nemška ljudska stranka dosedaj dominantno pozicijo v štajerskih mestih, se mu bo zdela ta trditve paradokсна. To pa ni tako.

Ideje vsenemške stranke so že ob njeni ustanovitvi našle rodovitna tla med Nemci na štajerskem in ji pridobile številne pristaše, ki so se zlasti tekom zadnjih let silno pomnožili.

Da pa doslej Vsenemci niso aktivno posegli v politično življenje, je bilo krivo to, da tvorijo to stranko na štajerskem skoro zgolj uradniki, ki so po pretežni večini cesarsko kraljevi.

Cilji in smotri te stranke so, kakor je znano, taki, da bi se zanje absolutno ne smel ogrevati noben pravi Avstrijec, najmanj pa c. k. uradnik. Vkljub temu pa so nemški uradniki somišljeniki Wolf-Schönererjeve stranke, da se ta stranka sme na štajerskem imenovati s polnim pravom stranka c. k. uradnikov.

Do letos si ti uradniki pač iz ozirov na zgoraj niso upali nastopiti javno, letos pa so vrgli smelo krinko z obraza in se neustrašno izubili pred strmečo, nepoučeno javnostjo kot pristni Vsenemci najčistejšega kova.

S smrtjo poslanca dra. Wolffhardta je postal prost mariborski državnozborni mandat, ki se ima oddati v najkrajšem času.

Doslej so se za ta mandat borili samo Nemci na eni in Slovenci na drugi strani, letos pa se vname, kakor se kaže, ljuta volilna borba med Nemci samimi.

Vsenemci hočejo mandat iztrgati iz rok dosedanjim imeteljem njegovi — nemški ljudski stranki in kaže se, da se jim to tudi posreči.

Preteklo nedeljo je bil v Mariboru shod nemških zaupnikov iz vsega volilnega okraja.

Mariborski meščanje in obrtniki, na čelu jim znani Girstmayer, so predlagali za kandidata mariborskega podžupana in deželnega poslanca Pfriemerja, uradništvo pa »pisatelja« Henrika Wastiana v Gradcu, ki je Vsenemec najborniranejši vrste. In kdo je ta Wastian? Star prepit vseučiliški djak, ki se nazivlja »pisatelj«, ker je napisal nekaj stupidnih stvari za »Grazer Tagblatt« in »Wochenblatt«, in ki je med Nemci zaslovel, ker se je že parkrat udeležil romanja na Bismarckov grob.

Kakor se zdi, zadostuje take »spodobnosti« za resnega kandidata v mariborski mestni skupini, zakaj shod zaupnikov je sprejel z veliko večino kandidatu o Henrika Wastiana za mesto državnozbornskega poslanca in skoro gotovo je, da bo

mesto Maribor v bodoče zastopal v parlamentu — djak.

Politični dogodki v mariborskem volilnem okraju so simptomatični.

Vsenemška, to je c. k. uradniška stranka stopa v Mariboru prvič v volilno borbo v direktnem nasprotstvu z nemškim meščanstvom in sicer z gotovo nado na dober uspeh.

Ako se ji posreči, da zmaga, bo to brez dvoma odločilno vplivalo na nadaljni razvoj političnih razmer na štajerskem in prav gotovo je, da bo v doglednem času poslala štajerska več Vsenemcev ne samo v deželni, marveč tudi v državni zbor. Led v tem oziru je že prebit.

Pri dopolnilni volitvi za mariborsko mestno skupino si bosta torej stali, ako Pfriemer ne odstopi od kandidature, dve nemški stranki nasproti.

Položaj za Slovence, ki so se doslej vedno morali boriti proti skupno nastopajočemu sovražniku, še ni bil nikdar tako ugoden, kakor sedaj, a vendar se mariborski krogi niti ne ganejo in igrajo samo vlogo pasivnega gledalca. Taka indolenta se mora odločno grajati, dasi je treba priznati, da je slovenska zmaga v mariborski mestni skupini še daleč v megleni bodočnosti.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Vesti o ruskem brodogovju.

»Daily Telegraph« je izvedel, da se rusko brodogovje že nahaja v Tihem oceanu. Kitajski admiral Yeh je bil z dvema križarkama in tremi torpedovkami odposlan v Šanghaj, da straži tamkaj internirane ruske vojne ladje.

Odkar je rusko brodogovje zapustilo zaliv Hongho, stražijo vzhodnozajziske eskadre velevlasti strogo svoja pristanišča. Angleško brodogovje se nahaja v Konghongu. Ameriško brodogovje je usidrano v Manili, francosko pa v Saigonu in v zalivu Allon. Nemške ladje so zbrane v Tsingtavu, kitajske pa v Šanghaju.

Trgovina v Šanghaju cvete, ker so došla ogromna naročila za rusko brodogovje v Vladivostoku.

»Central Newsu« se tudi poroča, da se nahaja admiral Rožestvenski že v Tihem oceanu in da pluje nenadlegovan proti Vladivostoku.

Rožestvenski in Birilev.

Petrogradska brzajavna agentura poroča: Podadmiral Birilev je imenovan za poveljnika ruskega brodogovja v Tihem oceanu z istimi pravnicami, kakor jih ima poveljnik kake samostojne armade. Na njegovo mesto je bil poklican podadmiral Nikonov.

»Times« poroča v tej zadevi iz Petrograda: Neki visoki dostojanstvenik v pomorskem generalnem štabu je izjavil, da odpotuje admiral Birilev res te dni na izredno carjevo željo v Vladivostok. Da bi se pa admiral Rožestvenski odstavil od vrhovnega poveljstva, o tem ne more biti govora. V zadnjem času razširjajoče se vesti o admiralovi boleznii so popolnoma neutemeljene.

Prisotnost admirala Birileva v Vladivostoku je nujno potrebna, ker je on prva avtoriteta na Ruskem, kar se tiče armiranja vojnih ladij, in ker potrebujejo v Vladivostoku moča, ki bo izvršil ono delo, katero je že tako uspešno pričel v Kronštatu. Razen tega bo pa prisotnost admirala Birileva, ki je oseben in najožji prijatelj Rožestvenskega, mnogo pripomogla k temu, da bo po prihodu baltiškega brodogovja v Vladivostok zavladala popolna harmonija med admirali in generali. Admiral Birilev je eventualno določen v to, da prevzame vrhovno vodstvo morskikh operacij v Vladivostoku.

Priprave za bitko?

Listu »Novoje Vremja« se poroča iz ruskega glavnega taborišča v Hunchulinu, da je opaziti na japonski fronti nasproti ruskemu levemu krilu gibanja močnih čet, ki se brez dvoma pripravljajo na boj. Tudi pred operacijsko bazo japonskega levega krila

je dognano isto gibanje. Kljub vsemu rekognosciranju, ki je bilo na nekaterih mestih izvršeno z znatnimi močmi in ki je večkrat dovedlo do večjih bojev in kljub ogledniškemu aparatu, ki je zadnji čas dobro funkcijoniral, se ruskemu vojnemu vodstvu ni posrečilo, vsaj približno dognati, na katerem mestu misli sovražnik odločno prodirati ali pa samo izvedeti, če ni tukaj, kakor v prejšnjih slučajih, vse samo demonstracija. Kakor se zagotavlja v generalnem štabu, je rusko poveljništvo trdno sklenilo, sedanje postojanke na vsak način obdržati in jih zpuustiti le po več odločilnih bojih. V vsej armadi so prepričani, da se bo bita velika bitka že v bližnjih dneh. Utrdbe ob ruski fronti so močnejše kot ob reki Šaho in jih brani mnogoštevilna artiljerija.

»Slovo« pa poroča iz Harbina, da marširajo veliki sovražni voji, ki obstoje iz japonskih in irregularnih kitajskih čet, proti ruski vojski na Kitajskem. Domači ogleduhi pravijo, da imajo zastave kitajskih čet napis: Voji prostovoljcev velike Japonske.

Japonska poročila o ruski armadi.

»Daily Telegraphu« javljajo iz Tokia: Vojne moči Linevičeve se cenijo na okroglo 300.000 mož. Poljska železnica iz Kirina v Chauchun je dovršena. Široka cesta proti jugu se izvršuje za prevažanje zalog. Železnični promet med Dalnim in Mukdenom, ki je bil začasno ustavljen, je zopet odprt.

Moč japonske armade v Mandžuriji.

Japonska armada je zdaj tako močna kot pred bitko pri Mukdenu. Na mongolski meji je opaziti pomnoženo delavnost ruskih prednjih čet. Isti slučaj se kaže v smeri od Simintinga. Po uradnih brzajavkah se je ruska konjenica v bližini Fakumena umaknila v nedeljo zvečer na levi breg reke Malienho, ki teče jugozahodno ceste Siminting. Čete

LISTEK.

Paberki.

Škof Strossmayer. Strossmayer je bil tolerant, visokonadarjen, svobodomiseln človek in duhovnik. Vsa njegova dejanja, od lateranskega koncila, kjer je na sijajen način pobijal največjo budalost 19. stoletja — do njegove smrti, nam to živo pričajo. Da je uklonil tilnik rimskemu terorizmu, to je povsem naravno in upravičljivo pri možu, ki je bil dasi poln idealov, vendarle človek iz mesa in krvi, ter navajen obilnosti in škofovskega razkošja. Naj bi bil postal berač? Koliko je Hrvatom koristil s tem, da se je vdal. Vse to mi je potrdil umrli znameniti književnik Laveleye, s katerim sem imel čast osebno občevati. Celo železni Bismarck ni nič opravil nasproti rimski prevladi, ki se pa vendar v 20. stoletju že na francoskem močno maje.

Kardinal Mihajlovics, voječasni zagrebški nadškof, je za-

tajil svoje slovansko pokolenje in postal iz koristolovja in samoljubja zagrizen Mažaron. Mažari so mu obljubili zagrebško škofovsko stolico, ako jim obljubi zatiranje Hrvatov, kar je vse svoje žive dni tudi točno opravljal.

Bil je trdega srca, razkošen babjak, skop in podlega značaja. Vse svoje ogromno premoženje je potrošil le za svoje mažarske prilike, nico, katerim je zidal v Budimpešti v Andrasijevi in Kerepeški ulici krasne palače.

Za cerkev, za uboge, za narod ni storil ničesar. Maksimir je opustošil in celo Hrvatom zabranil vstop v zagrebški škofijski vrt.

Škof Kintopan. Izprva ponižen, slovenski pisatelj, skromnega vedenja, olikan, tolerant družabnik in duhoven. Toda ko so se mu jele sline cediti po škofovski palici in mitri, tedaj je zatajil vse svoje prejšnje življenje in značaj, se popolnoma prelevil in obljubil, da ne bo podpiral narodnostne težnje svojega zatiranega naroda, temveč da bo po ovinkih zatiral svoj narod in ga

tiral v nemško sužnjost. To je tudi kot škof vestno izpolnjeval, zato ga pa dišijo redovi in postal je celo ekscelencia. Kakovo mnenje bi izustil naš častiti slovanski apostol Slomšek o temu škofu, ko bi se prebudil iz večnega spanja?

Presumtivni naslednik Strossmayerjev. Tega poznamo iz mladih let. Vzgojen je v Čepinu popolnoma nemški, dasi v madžarskem duhu. Kot mladenič je bil vitke rasti, nenavadno lepega obličja in dobrega, usmiljenega srca. Oče mu je bil zagrizen Mažaron, dasi so v obitelji občevali le v nemškem jeziku; zgubil je premoženje in ostala je velika kopa nepreskrbljenih otrok, ki so pa bili v bližnjem sorodstvu z umrlim banom Ladislavom Pejacevichem. Ta je starejšim preskrbel masne državne službe. Ladislavov sin, sedajni hrvatski ban bo pa posadil s pomočjo Mažarov najmlajšega Mihaloviča na izpraznjen Strossmayerjev prestol.

Ban Teodor Pejacevics je mož konsilantnega vedenja, mehkega srca in srednje pameti, a poln

mažarskega duha. Kot veliki župan osječki je vestno stopical po korakih bana Khuena-Hedervarya in mu bil vdan uradnik. Trpel je največje nasilstvo pri volitvah in na tistem podpisal vse, kar je mažarskega mišljenja. Svoj zarod je vzgojil v mažarskem duhu in jeziku.

Otruci hrvatskega bana govore nemški in mažarski in ne besede hrvatski. Mati jim je navdušena temperamentna Mažarka, rojena baronica Vay.

Ban in baronica sta velika prijatelja komedjantskih ovacij, s katerimi so jih razveseljevali osječki »spiesbürgeri«.

Koerber. Dosedaj je še vsaki ministrski predsednik prodajal redove, časti in podkupljal židovsko in nežidovsko časopisje. To je znano vsakemu zavednemu državljanu. Zakaj se to baš Koerberju tako zameri? Storil je le, kar so storili predniki in kar bodo storili njegovi nasledniki.

Ksantipus.

Koristka.

Povest.

(Dalje.)

VIII.

Gledališki lepaki so naznanjali »Lepo Heleno«. Med igralci in igralkami se je vnel za vloge v tej opereti ljut boj, tako da ravnatelj pri najboljši volji tudi to pot ni mogel dati Olgi večje samostojne vloge.

»Vse pevke mi uidejo,« je tožil ravnatelj. Izročil sem jim na milost in nemilost.

»Saj jih razumem,« je hladno odgovorila Olga. »Zavist jih tare in strah, da se jim izneverijo vsi njihovi čestilci. A jaz jih izplačam, verujte mi, da jih izplačam.«

V starem gledališču sta bili garderobi za zbor v pritličju, za soliste pa v prvem nadstropju. Solisti in zbor so se šli šele na odru.

Na dan predstave je prišla Olga prav pozno v gledališče. V garderobi za ženski zbor so bile vse tovarišice že pripravljene za nastop, ko je Olga začela delati toaletto. Zamudila se je nalašč, da bi bila pri oblačenju sama in

na levem bregu reke Malienho so se premaknile proti severu.

Vesti o novih bojih.

Linevič poroča v Petrograd: Ko je 21. t. m. neki naš oddelek prodiral proti postaji Čantafu, je začel sovražnik nanj streljati. Ko ga je naš oddelek nato napadel, umaknili so se Japonci.

Iz Tokia se javlja: Uradno se poroča, da je 21. t. m. popoldne napadel bataljon ruske pehote in šest švadrinov konjenice severne višine Simiangtao, pa je bil odbit. Sovražna konjenica na desnem bregu reke Liao se je začela 22. t. m. zjutraj umikati. Popoldne ob 5. uri je stal sovražnik južno od Taluna. Sicer je pa položaj nespremenjen.

Češki deželni zbor.

Praga, 24. maja. »Narodni Listy« pišejo, da se je položaj v deželno-zborskem zasedanju zopet poslabšal, ker dobivajo nemški radikali, ki so za neizprosno obstrukcijo, čimdalje več moči. Posledica sčuvanja z radikalne strani je, da Nemci narekujejo naravnost ponižujoče pogoje, ki jih Čehi nikakor ne morejo sprejeti za temelj pravnim pogajanjem.

Praga, 24. aprila. Proračunska komisija je danes sprejela proračunski provizorij do konca decembra leta 1905.

Hrvatska vladna stranka.

Zagreb, 23. maja. Kakor na Ogrskem liberalna, izgublja tudi na Hrvatskem vladna, ali takozvana narodna stranka rapidno tla. V zadnjih dveh letih je bilo šest dopolnilnih volitev v hrvatski sabor, in nobenega teh mandatov si ni mogla vladna stranka zopet priboriti. Tudi sedaj sta razpisana dva mandata, v Petrinju in v Vukovaru, ki ju skoraj gotovo tudi dobi opozicija.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 24. maja. Graf Julij Andrássy je danes zvečer obiskal posl. Kossuth, ki se je dlje časa z njim posvetoval. Vodilnemu odboru združene opozicije bo graf Andrássy osebno poročal o svojih neuspehih na Dunaju.

Budimpešta, 24. maja. »Magyar Ország« priporoča poslanski zbornici, naj sklene, da je vladi prepovedano, oddajati kvote, ki odpada na pokritje skupnih stroškov. Nadalje se naj oblastim prepove pobiranje davkov.

Budimpešta, 24. maja. Liberalna stranka je imela nocoj sejo ter je sklenila, naj se Kossuthov predlog glede samostojne carine, kar je predlagal Kossuth v današnji seji državnega zbora, takoj od začetka pobija, ker smatra stranka tak predlog za brezpomemben in bi bila velika napaka, ako bi se skupni carinski tarif kratkoma potem spremenil v samostojnega. Jutri bo v zbornici Kossuthov predlog pobijal sam graf Tisza.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 24. maja. Valed kraljeve želje se je začel ministarski predsednik pogajati s samostojnimi radikali, da bi se pomogočnosti izognilo razpustu skupščine. Pogajanja pa so bila brezuspešna, naker se je tudi kralj odločil za razpust skupščine. Nove volitve bo izvedlo ali sedanje ministarstvo ali pa nalašč v ta namen izvoljeno poslovno ministarstvo.

Iz Macedonije.

Belgrad, 24. maja. V Plasu so Turki v veliki množini navalili na kristjane. Isid boja ni znan.

Sofija, 23. maja. Bolgarsko prebivalstvo je skrajno razburjeno valed neprestanih grških nasilstev. V Solunu je neki Grk hudo ranil gimnastikega ravnatelja, Bolgara Cengeleva. V Kavakliju (Bolgarije) je grška drhal naskočila bolgarsko šolo, jo razdijala in raztrgala sliko kneza Ferdinanda. Ako bi ne bilo tako strogih vladnih odredb ter bi policija ne nastopala tako odločno, prišlo bi bilo že zdavno do krvave osvete zoper predrzno vedenje Grkov, ki uživajo bolgarsko gostoljubje.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 24. maja. Ministrski odbor se je izrekel v vderajšnji seji, da se v baltičkih privatnih srednjih šolah pripusti nemščina za učni jezik.

Varšava, 24. maja. Danes popoldne je bil gubernator knez Nakašidže z bombo ubit. Ubit je bil obenem tudi neki kozaški častnik, ki je šel slučajno mimo.

Varšava, 24. maja. V Siedleah je vrgel nekdo na policijskega načelnika bombo ter ga hudo ranil. Tri druge osebe so bile lahko ranjene. Atentator je ušel.

Nemška kultura v Afriki.

Pariz, 24. maja. Vstaja v Nemški Afriki se nadaljuje. Vojna uprava je sedaj razpisala nagrade na glave vstaških voditeljev, in sicer najsiho živih ali mrtvih. Kako bi kričali nemški moralisti, ako bi kaj takega storila katere druga država v svoji koloniji! Kakor poroča general Trotha, so nemški vojaki dosejaj ujeli do 6000 vstašev, toda med njimi je naš 4000 žensk in otrok.

Naseljevanje v Ameriki obdano?

London, 23. maja. Iz Washingtona se poroča, da je predsednik Roosevelt posebno naklonjen zakonskemu načrtu, ki se predloži prihodnjemu kongresu, in ki določa stopnjujoči davek do 25 dolarjev od osebe, ki se hoče naseliti v Ameriki. Na ta način se hoče zajeti presranogobrojno izseljevanje v Ameriko.

Dopisi.

Iz Idrije. Odgovor »Napreju«. Štiro g. Antona Kristana, s katero hoče smešiti ter v pokoj postavljati Jakoba Kavčiča, Jakoba Kristana in podpisane, se zavrača

s zgotovilom da se je in se bo še g. Anton Kristan sam najbolj osmešil, kakor si ho s svojim terorističnim, samopašnim postopanjem odtujil še drugo idrijsko delavstvo razen morda par pod njegovim vplivom stojičih konsumskih »nosparsjev« in prilisovalcev. G. Anton Kristan naj ve, da te v »Napreju« označene osebe so bile in bodo ostale verne svojemu prepričanju, in se nikakor ne bodo dale smešiti od takega nevedčega, neizkušnega, še mlekozobega mladika, še manj pa se od njega komandirati in terorizirati. Saj imenovani že dalj časa delajo pri rudniku, kot on sploh živi, in so bili oni preje poučeni o socialističnih naukih in po načelih istih delali, kakor je g. A. Kristan prvokrat sedel na ljudsko-školsko klopo. Glede v pokoj postavljanja oseb in naj so te zaslužne ali nezaslužne, ne bo sodil on, kakor tudi ne bodo odločevali njegovi opodbi, ampak sodi jih njihovo delovanje, katerega zamorejo pokazati in potem kojega je le združeno delavstvo povisjanje plač in zboljšanje svojega stanja doseglo. Sami so si želeli in hoteli v nobeno funkcijo priti, ker jim njihova čast ne dovoljuje s človekom polnim jezuitskega duha v kaki dotiki biti, s človekom, kojemu se gre le za lastno pulno malho, a ne za napredek in korist idrijskega delavstva. Končno ga zagotavlja podpisani z označenimi sotovariši vred, da bo prišel čas prej, ko on miali, da dobi brco za svoja ničvredna dela, ki povzročajo le razko in zdražbo med delavci ter mu bo treba pobrati šila in kopita. Sploh, kadar se zave delavstvo, ne bo poslušalo tujih agitatorjev in takih političnih komedijantov, ki računajo le na nevednost ubogega delavskega trpina, kojega izkemaajo do poslednjega vinarja.

Ignacij Modrijan.

S Štajerskega. V 81. štav. »Slov. Narod« je bilo pod naslovom »Loterija« čitati: »Iz Petrovč na Štajerskem se nam piše: Koliko zlo je loterija za revne sloje, o tem smo že večkrat kaj čitali. Za stavo mora biti, čeprav manjka za sol in tobak. Ljudstvo je silno vneto za loterijo. Če treba, nosijo se številke stavit po več ur daleč. Tako n. pr. se znosi na Vrnsko čez Lipo in Čreto iz Zgornje Savinske doline mnogo stotakov vsako leto. Ali ni škoda težko prisluženih novcev? Bi se res ne dali bolje obrniti? In to zlo ne pojema, temu se vedno večka, posebno tukaj in sicer so se stavne vsote že kako poldrugo leto sem podvojile, odkar so se delile pri neki veselici med ljudstvo »Velike Egiptovske sanjske bukve«. — Če se ne motimo, je bilo to delo slavnega rečiškega konsuma. Ras, veliko kulturno delo je storil tisti, ki je prišel na to pogubonosno idejo! — Ker je pisatelj teh vrstic pisal neresnico, se mu mora po dognanem poizvedovanju povedati, da je debela laž, da bi se iz Zgornje Savinske doline čez Čreto in Lipo znosilo na Vrnsko v loterijo vsako leto mnogo stotakov. Morda se peča kje kako babše ali dedec s tem škodljivim poslom, kar pa se ni moglo doznaniti; a stavne vsote ne morejo biti visoke, saj v okraju loterije ni ter je do Vrnskega 4 ure daleč. Tudi se to loterijsko zlo ne večka ter je trditev prav tendenciozno zlobna, da bi se bile pri neki veselici med ljudstvo delile »Velike Egiptovske sanjske bukve« in da so se vsled tega stavne vsote podvojile. Res je le, da se je pri slovesni otvoritvi neke javne narodne knjižnice na šaljivi

dražbi prodala na korist knjižnici neznanatna brošurica »Velike Egiptovske sanjske bukve«, položena v veliko prazno škatljo, v imitacijo knjige, kar je vsbujalo zanimanje, a tudi razočaranje in veselost. Brošurica je bila torej šaljivi predmet zabave. Ker jo je zdražil, kakor se je naprej vedelo, razumnik, ni prišla med preprosto ljudstvo ter torej ni mogla vplivati na povečanje domnevanih loterijskih stavnih vsot. Niti slavnost niti knjižnica ni v nobeni zvezi in dotiki z rečiškim konsumom, ono je delo naprednega navdihnenega učiteljstva. Knjižnica vpliva v šolski občini na ljudstvo izobraževalno in sicer v naprednem smislu. Ve se pa tu predobro, da so izšle te vrstice od nekoga, ki je že skušal knjižnici škodovati in bi ji rad jemal s tem veljavo pri razumnih in šolskih oblastih in sicer zaradi nizkih osebnosti. In če je bil dopis res pisatelj v Petrovčah — 6 ur daleč od Črete in Lipe, oziroma Rečiše — se je bil zvitez nalašč s krivo informacijo obrnil do znanca v Petrovčah, ki mu je šel »bona fide« slepo na lim. Gg. inspirator in dopisnik si naj prideta ogledat lepo knjižnico, v nji najdeta poleg mnogih izobraževalnih knjig tudi knjige »Olikani Slovenec« »Škodljivost opojnih pijač in narodno gospodarstvo«, »Proč z loterijo« in mnogo drugih, iz katerih bodeta namah spoznala, da opravljata nazadnjaško in nečedno delo. Če skušata z zavijanjem resnice osmešiti trudopolno delo za narodni napredek in da bi koristilo njima in narodu, če bi se ravnala po vsebini prvih dveh knjig ter se naj ne zanimata brez potrebe za zadeve in nagnenja praznovernih starih bab, saj imamo dovolj drugih sencijskih, političnih, narodnih, gospodarskih, književnih itd. zaved, katere je treba urediti tako, da se bodo ujemale z individualnostjo našega naroda.

Tudi antiloterist.

Vodna naprava na Savi v Tacnu.

Na Kranjskem so se dosedaj vodne sile uporabljale le za motorno moč v malih in večjih tovarnah, imamo pa že tudi, in sicer v zadnjem času, električne naprave kakor na pr. v Fužinah, na Radovni in Bohinski bistrici, s kojimi se vodna sila prenaša na več kilometrov daljave.

Druge enake naprave se ravno sedaj projektujejo na Gorenjskem na reki Savi ali pa na njihovih pritokih. Obilo vodne sile, ki je dosedaj še spala v gorah in od prometa oddaljenih krajih naše kronovine, je vzbudila elektrika, s kojo je možno na lahek način dovesti moč tudi oddaljenih vodnih tokov do obljudenih krajev — do železnice in prometnih zvez in isto v občini prid izkoristiti.

Vsekako pa ima pri teh načelih gotovo prednost oni katerega stroški so primeroma majhni in od teh zopet one naprave, kojim je tudi osigurana moč in pa namen uporabe. Za marsikatero enako napravo treba bude, ako ni ista blizu velikih odjemalcev, tovarne še le na novo zasnovati. — To pa je težko in tako vidimo, da ima n. pr. nekdo že koncesijo za tako vodno silo, a ne more jo izkoristiti ker ni dobil odjemalca za njo — in si tudi ni izumil, kaj bi izdeloval s to vodno silo.

Na enaki podlagi — stalne vodne sile — z namenom elektriko oddati mestni občini ljubljanski in okolici za razsvetljavo in gonilno silo strojev večjih podjetij in malih obrtov zasnovano je podjetje in načrt vodne naprave v

Tacnu, o katerem se hočemo tu nekoliko podrobneje baviti.

Ta načrt je izdelal pisec teh vrst že leta 1901 in omenjali so ga tedaj že razni listi — do izvršitve pa ni prišel vsled težkoč, katere so mu stavile zlasti posestniki mlinov in nekateri posestniki, katerih posestva bi bila prišla tu v poštev.

Imenovani veliki načrt se je moral vsled teh okoliščin skrčiti tako, da odpade nakup treh na Savi obstoječih mlinov — in prideta tu le še samo dva mlina v poštev.

Jezilna naprava, jez na zatvornici se bude zgradil v Medvodah in sicer 650 m pod izlivom Sore v Savo. Dolgost jezmu meri 114 m in njega višina 1-60 m. Tu bude zgrajen čez Savo tudi železni most, na katerem se bude vršiti delovrša odpiranja 70 zatvornice. Tudi most bude pa tudi odprt prometu se sednim vases in se istem skrajšal na ta način pot do kolodvora na štaciji Medvodah. Na levem bregu je določeno 20 m široko ustje dovajevalnega kanala. Otdod se bude odtakala voda Savi in sicer 25 do 30 m³ v sekundi po 12 m širokem in 2700 m dolgem kanalu do električne centrale v Tacnu in od nje po 350 m dolgem in 25 m širokem odtoku zopet nazaj v strugo Sava.

V tej daljavi ima Sava pri nizki vodi 6-00 m in pri visokih vodah 4-50 m strme, ki pride tedaj tu v poštev. Mogoče bude tedaj na licu elektrarne novejšimi turbinami doseči 1600 do 1400 konjskih sil zadnje pri najmanjšem vodnem stanju.

To vodno silo, preustrojeno v elektriko, se ima prepeljati po zračnem toku z 10.000 volt napetosti na približno 9 km do Ljubljane, do koder pride tedaj najmanj 1300 konjskih sil po raznih izgubah.

Med potjo se projektuje oddaja elektrike za gonilno silo in razsvetljavo v Tacnu, v Vižmarjih, Št. Vidu, pa ustrojba žrpalnih strojev mestnega dovoda v Klečah — nadalje za zgornjo in Spodnjo Šiško, ni pa izključeno, da bude to omogočilo tudi napravo cestne železnice do vznožja Šmarne gore z vrh nje.

Viđeti je tedaj, kolike važnosti za promet in obrt utegne postati ta naprava in to zlasti glede na ceno toka, koja se bude primeroma jako nizko vsproti sedanji ceni postavila.

Sedanja cena električnega toka v Ljubljani, vezana na drago proizvajanje in vedno menjalno ceno premoga, gotovo taka, da ga je nemogoče vedno uporabljati. Razsvetljava, ako želimo še tako šteti, presega navadno plinovoi ali petrolejsko za najmanj trikratno ceno, delovrša strojev in to za nje je pa tudi zbog udobnosti, kop daj, vendarle še tako draga, da se je mali obrtnik posluževati ne more za veliko obrt pa je, zlasti za tovarne večjega obsega, še dokaj dražja nego delovrša na par.

Pri takih okoliščinah posebno gledano okolnost, da utegne premog vsled raznih mogočih razmer v ceni poskočiti ali pa ga še celo zamjnkati — pričakovati v bližnji bodočnosti oneg gmetnega uspeha, na kojem temelje tako podjetja na par — je samo ob sebi umevno. Nasproti tem nejasnim odnosašajem stoji pa stalna vodna sila, ki se poljubno uporablja brez izdatnih stroškov in primeroma manjše investicije.

Naravno je tedaj, da bude zgoraj omenjeno podjetje sčasom še pridobiti na vrednosti. Stroji se zboljšujejo, zboljšuje se tako tudi proizvajanje in prepeljava električnega toka. Največja važnosti je pa tudi to, da bude padla cena z popolnim izkoriščenjem tako

Balje v prilogi.

je garderobo zapustila v zadnjem trenutku, ko jo je zvonček poklical na oder.

Počasi je prišla na oder, kot zadnja, tako da je šla sama čez ves oder in jo je videlo vse občinstvo. In vse občinstvo se je hipoma zganilo, vsa kukala so se obrnila nanjo, nekateri so iskali na gledališkem listu, kdo da je ta igralka in se čudili, da je na listu tiskano »Helena — gospč. Hedvika pl. Wagner«, kajti v prvem hipu so mislili, da predstavlja Olga ta večer lepo Heleno.

Olga je bila krasna. A še večje senzacije kakor njena naravna lepota je vzbujala njena čudovita toaleta. Odeta je bila z morskozeleno s težkimi zlatimi cveticami obšito tančico, ki je komaj za silo zaodevala njeno telo. Ob straneh je bila tančica do kolen odprta, tako da so se pri vsakem koraku videli nje noge. V primeri z Olgo so bile vse druge pevke beraško oblečene in Hedvika Wagner je srdito škripala z zobmi, ko je videla, kako bomo se prezentira poleg navadne koristke.

V gledališču je vse šepetalo in se oziralo na Olgo. Slavik je sedel v loži

svojega prijatelja Baliča in se ponosno smehljaj. »Vse jo gleda, vse jo občuduje — in moja je,« si je mislil in se stezal iz lože, kakor bi se hotel pokazati vsemu občinstvu. Sicer se je bil nekoliko branil, ko ga je Olga prosila, naj jo pelje na Dunaj, da ji tam kupi primeren kostum, češ, da mu je začelo že denarja primanjkovati, a sedaj mu ni bilo žal, saj je bil Olgin triumf pravzaprav njegov triumf.

Ali senzaciji še ni bilo konec. Olga je bila svoj kostum prav rafinirano priredila. V prizoru, ko se gre zbor klanjat poleg Menelaja sedečij Heleni in Klitemnestri, je Olga skrivaj odpela trak, ki je pod pazduho vezal njen kostum, tako da je bil zvezan samo še na ramah. Sprednjo plat kostuma je nekoliko privzdignila, zadnja plat pa se je vlekla za njo, tako da se je videlo vse njeno telo, ko je šla čez oder.

Občinstvu je za trenotek kar sapa zastala; kar zadržtelo je in slišalo se je samo »Ah—ah!« in šele pozneje in le tu in tam kak rahel izraz nevolje.

Olga je triumfirala! Samozavestno se je odhajaje z odra ozrla po občinstvu in se lahko nasmehnila ter komaj pozdravila proti loži, kjer je sedel Slavik.

»Olga — to ste napravili velikansko,« se je veselil ravnatelj. »Res velikansko. Še enkrat dam lahko lepo Heleno in zopet bo gledališče polno. Samo vas bodo prišli gledat.«

»Hedvika pl. Wagner je čula to ravnateljeve besede in zbudle so jo tako, da ni mogla več brzdati svoje jeze.

»Če je tako, potem pa naj prihodnji nastopi ves ženski zbor kar brez oblek, je rohnela Hedvika plem. Wagner in obrniviše se k Olgi, je rekla: »Vi ste se nesramno in brezstidno vedli.«

Olga se ji je smejala v obraz. Ta jeza jo je veselila.

»Vi bi se prav radi tako nesramno in brezstidno vedli, ko bi se mogli, a ste že prestari.«

Gospodična Wagnerjeva se je srdito zapodila proti Olgi ali ravnatelj ji je prestrigel pot.

»Mir,« je ukazal. »Tu ne trpim takih preprirov.«

Ali prepri se je vendar nadaljeval

in ostre besede so letele semintja, dokler ni začel ravnatelj groziti z globami.

Igralec Balajthy je s posebnim veseljem poslušal ta prepri in dražil Olgo in Wagnerice kolikor je mogel, dokler ga ni ravnatelj prepodil. Gospodična Wagner je v svoji jezi celo zahtevala, da ne sme Olga v drugem dejanju nastopiti v svojem kostumu, ker ne gre, da bi bila koristka lepše opravljena, kakor prva solistka, ali ravnatelj jo je tako energično zavrnil, da se je globoko užaljena umaknila v svojo garderobo.

Olga je hodila po hodniku gor in dol, zobala bonbončke in se veselila svoje zmage. Navdajala jo je sladka zavest, da je ta dan obrnila nase občno pozornost in postavila v senco prve gledališke moči.

Naenkrat je stal pred njo igralec Balajthy, zal, mlad mož, ki je imel pri ženskah velikansko srečo in v katerega so bile zaljubljene vse igralke.

»Dovolite, da Vas v znak svojih simpatij poljubim,« je rekel Balajthy s sebi lastno arogantnostjo in razprostrl roke, da bi Olgo objel.

Olga pa ga je pahnila od sebe in nadaljevaje svojo pot hladnokrvno rekla:

»Hvala! Za poljubovanje jih imam toliko na razpolaganje, da na vas pa ne reflektiram.«

Balajthy je bil tako presenečen, da ni mogel ziniti nobene besede. Navajaje je bil, da so se mu igralke ponujale, dasi je bil skop do skrajnosti in hotel z nobeno imeti pravega razmerja. Tudi ko je prišla Olga h gledališču, je v svoji domišljavosti čakal, da se ona približa in časih se je prav resno jezil, da se ni zanj čisto nič zmenila. A da ga je zdaj odslovila, tako mu kratko in ošabno, njega, za katerega so se trgale prve ljubljanske dame, to ga je do skrajnosti razjarilo. A odgovoriti ni vedel ničesar. Slonel je nekaj časa ob zidu kakor okamenel, potem pa si v trenutku, ko mu je Olga pokazala hrbet, splazil na oder.

»Čakaj, tebi se še maščujem,« je šepetal odhajaje na oder in stiskal pest. Tudi pri tebi pridem še na vrsto in potem boš ti blamirana.«

Tudi drugo dejanje se je izvršilo z velikim uspehom za Olgo. Zopet so bili vsi pogledi nanjo obrnjeni, zopet se je občinstvo zanimalo samo zanj, tako da je komaj poslušalo soliste

nizko, da ne bude presejala deseti del sedanje kupne cene.

Zbog tega pa je biti pravi krvavi boj za dobavo take koncesije, ker se podjetju stavijo od vseh strani le zapreke in terjajo se odškodnine, ki niso v nikakem razmerju s škodo oziroma kupno ceno posestev, ki pridejo pri napravi v pošte.

Da se podjetništvo reši ugovorov in nasprotstva, stori vse, kar mogoče in preplačeva naravnost svet, vsled česar se tudi nadeja, da bodo oni krogi, ki se bodisi vsled uradnih odnošajev ali pa inače zanimajo za podjetje, to na zdravi podlagi zasnovano delo — kot javno koristno domače podjetje z vsemi močmi podpirali in si vsaj na ta način lahko stekli za občni blagor zasluže, ki jih je sploh težko doseči.

Ljubljana, 13. maja 1905.

Fr. Žužek, nadinženir.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. maja.

— Klerikalci in vseučilišče. „Slovenec“ vprašuje, kje je bil dr. Tavčar ono soboto, ko se je v parlamentu razpravljalo o italijanski fakulteti. Povemo mu, da je bil dr. Tavčar vse tiste dni in tudi v soboto v parlamentu do zadnjega vlaka. Nasprotno pa smemo vprašati, kje pa je bil načelnik „lepega kluba“ dr. Šusteršič? V parlamentu ne in na Dunaju tudi ne, kakor ga sploh skoro nikdar ni videti v državnem zboru. In dr. Šusteršič je načelnik kluba in bi kot tak moral pač vedno biti navzočen, saj so generali v vojni tudi pri svoji armadi in ne doma za pečjo.

— Slovansko bogoslužje. Sinoči je „Slovenec“ priobčil prav karakterističen članek o sestanku škofov v Rimu. V tem članku govori z jezuitsko hinavščino prav sladko o pomenu slovanskega bogoslužja v Istri, v Dalmaciji in v hrvaškem Primorju. Za te pokrajine pravi, da je slovansko bogoslužje prav dobro in koristno. Za druge jugoslovanske pokrajine pa seveda ne. Zdi se nam, da bi bilo najbolje, če bi „Slovenec“ o tej stvari kar molčal, saj ve ves svet, da je sovražnik slovanskega bogoslužja. Hrvatski duhovniki iz vseh pokrajin, tudi iz tistih, kjer imajo latinsko bogoslužje, so podpisali petico za uvedbo slovanskega bogoslužja, med tem ko slovenska duhovščina niti s prstom ne gane. To govori cele knjige!

— Nemško blaznosti. „Gr. Tagblatt“ prijavlja dopis iz Ljubljane, v katerem govori o slovenskem vseučilišču. Seveda se izreka proti slovenskemu vseučilišču in zahteva, da se v Ljubljani ustanovi — nemško vseučilišče. Ne zdi se nam vredno, da bi o tej gorostasnosti izgubljali dosti besed. Samo konstatiramo suho dejstvo, kaj že zahteva ta pečica kranjskih Nemcev.

— Kapucin pater Ciril v Križu na Vipavskem se odlikuje po smehu lepih čednostih. Zlasti napredno časopisje naskakuje kakor kozel zelen grm. Za to porabi vsako priliko, pa naj se zgodi v navadnem razgovoru, ali na prižnici, ali solistke in celo pozabilo aplavdirati. Solistke in solisti so se potrudili, da kar najbolje izvrše svoje partije, zlasti Hedvika Wagner, ali ves trud je bil zaman. Občinstvo je bilo apatično in se je le oziralo na Olgo.

V prvi vrsti v parterju je sedel mož najlepših let, kateremu se je poznalo, da je vojak, dasi je bil civilno opravljen. Imel je velike črne brke in temno polt, a poznalo se mu je, da je bitro živl in mnogo doživl. To je bil artiljerijski stotnik baron Tako. Pribaljal je redkokdaj v gledališče in doslej ni poznal Olge. Videl jo je ta dan prvič, a čim jo je zagledal, mu je začela siliti kri v glavo, oči so se mu zasvetile in postal je tako razburjen, da ni mogel mirno sedeti.

Komaj je bilo končano drugo dejanje, je zapustil svoj sedež in hitro šel k vhodu na oder v ulici med gledališčem in med Kirbiševu hišo.

Hladni zrak mu je nekoliko pomiril razdražene živce. Obstal je pred stopnicami in nekoliko razmišljal, kaj naj stori. Imel je že mnogo opraviti z ženskami vseh vrst, ali Olga je napravila nanj tako močan vtis, kakor še nikdar nobena. (Dalje prih.)

pri spovedi. Spoveduje najrajši ženske in ljudje se kar spogledujejo, kaj uganja, če dobi kako mlado dekle pred linico. Sprašuje jo reči, ki morajo mlado srce vse pohujšati in zastupiti. Ali bi se taki kladi, ki se dobro reči ob kruhu in klobasah našega ljudstva, ne moglo pokazati poti dostojnosti in obzirnosti?

— „Zindra“ iz „Centrifuge“. Pod tem naslovom se piše »Soči iz Briji: Letos so naročili naši posestniki kmetijske potrebščine zlasti modro galico (vitrijol) deloma pri »C. kr. kmetijski družbi v Ljubljani«, deloma pri »Centrifuga« v Gorici. Hoteli so se prepričati, kje bo bolje. Vitrijol kmetijske družbe iz Ljubljane, kateri je naročila iz bratske dežele češke, so dobili kmetovalci na dom brez stroškov po 29 kr. kg, »Centrifuga« vitrijol, katerega je pobožna zadruga naročila na Angleskem, se je pa delil pri nas dražje, namreč po 30 kr. kg in v posameznih vrečah je menda manjkalo po par kg blaga! Kakor se vidi, malo pomaga žegen, koder se gre za dobiček — sv. bisage! Kakor s tem, bo menda tudi z drugimi kmetijskimi potrebščinami. Bo pač že povsod 16 mesto 18% Zindra!

— Občni zbor „Pisatelj-skega podpornega društva“ bo dne 8. junija 1905. ob 8. uri zvečer v klubovi sobi restavracije gospoda Friedla. Dnevni red: 1) Poročilo predsedstva, 2) Poročilo tajnika, 3) Poročilo blagajnika, 4) Odobrenje računov za preteklo društveno leto, 5) Volitev predsednika in 6) odbornikov, 6) Volitev dveh računskih pregledovalcev.

— „Schulverein“ je izdal v 25 letih 4½ milijona kron za pomenjevanje naših otrok. Pač lepa svota. Kdo bi si mislil, da so Nemci tako darežljivi in tako »skrbni« za slovensko emiko.

— Soho biskupa Strossmayerja, jako lično iz mavca izdelano, v velikosti 39 cm, ima na skladu tukajšnji trgovec g. Jernej Bahovec. Cena ji je 4 K.

— Konkurs je sinoči napovedal lastnik parne pekarnice g. Kantz Konkursni komisar je deželni sodni svetnik g. Andolšek. Skupne terjatve upnikov znašajo 380 000 kron.

— Kurz za švicarska ažurna dela. Nanašaje se na inserat v današnji številki našega lista se nam poroča, da ima naznanjeni kurz za švicarska ažurna dela na tukajšnji c. kr. umetno obrtni strokovni šoli eminentno praktičen pomen. V teku letošnjega poletja namerava namreč večja tvrka, ki se peča s trgovino žipk in švicarskih ažurnih del, v Ljubljani otvoriti velik atelje, kjer se bodo navedeni izdelki pripravljali za trgovino. Tvrka bo dajala dela na dom, deloma pa jih bo izvrševala tudi v ateljeju. Upati je torej, da se bodo ženskimi krogom nudila nova prilika, dobiti stalen in ne težaven zaslužek. Vsled tega se otvori kurz, ki traja 14 dni in je brezplačen. Več pove inserat.

— Dajte nam malih stanovanj! Piše se nam: V Ljubljani se sezida vsako leto veliko hiš. Stanovanja so pa tudi vsako leto čedalje dražja, ne moremo pa reči, da bi bila tudi praktična. Radi verjamemo, da je za hišnega lastnika boljše, če mu napravi arhitekt sama velika stanovanja, ker mu ni treba imeti toliko kuhinj, vodovodov, shramb za jedi itd. Ali za stranke je boljše, če je na izbero tudi več malih lepih modernih stanovanj. Kakor pa se sedaj zida v Ljubljani, imamo samo stanovanja s 4, 5, 6, 8 sobami, a manjših stanovanj z dvema sobama sploh ni dobiti! Za Boga, saj vendar ne živijo na svetu samo velike familije in sami aristokrati, ki potrebujejo velikih salonov za soareje in sijajne „sprejemke“! V Ljubljani prebiva tudi jako veliko ljudi, ki bi radi plačevati najemščino za majhna pa lepa moderna stanovanja. So tudi samci, uradniki, ki ne marajo stanovati po mesečnih sobah, ki ne marajo biti odvisni od strank, nego bi radi imeli svoje majhno stanovanje — a takih manjših stanovanj ni pa jih ni! Vse se zida za najštevilnejše familije; lastniki hiš imajo na razpolago sama draga in torej nepraktična stanovanja. Na stranke se ne ozira nihče. Menda ni v nobenem avstrijskem glavnem mestu tako malo praktičnih stanovanj kakor baš v Ljubljani! Zatorej kličemo še enkrat: Dajte nam tudi malih modernih in lepih stanovanj!

Nomad.

— Iz mesarskih krogov se nam piše: Lansko leto, ko je cena živini tako poskočila, smo menili, da bo to le nekoliko časa trajalo, ali vabili smo se. Danes ne le, da je cena živini še vedno visoka, je pri nekaterih vrstah še poskočila, kmet-živinorejce noče odjenjati od cene, ker vidi, da živine primanjkuje, da jo vkljub visoki ceni lahko proda. Mesarji smo vsled tega v hudi stiski in si moramo le na ta način pomagati, da od daljnih krajev dobivamo živino. Seveda pride taka živina v Ljubljano postavljena toliko dražja, ker so transportni stroški veliki. Popolnoma nepotrebno nam pa še c. kr. vlada pri dobavi živine po železnici dela sitnosti in stroške. Tako na pr. nam pošiljajo po dolenski železnici teleta iz Ribnice. Sedaj pa čujte, kaj je vlada odredila: Da mora iz Ljubljane priti ogledat vladni živino zdravnik v Ribnico teleta in sploh živino, ki je namenjena v Ljubljano!! In za to pot moramo plačati živino zdravniku 9 K! Ali ni to nečuvstvo?! Kaj bi se ne mogla teleta in druga živina, ako že mora biti ogledana v Ljubljani ogledati, ker se plača od drobnice le po 6 vin. od komada? Vsaj se kozlički, katere dobivamo iz Gorenjske, tudi le na tukajšnjem kolodvoru ogledajo! Sicer pa vsako zna, da tako pri telestih, kakor kozličkih v starosti 3—4 tednov še nobeden živinozdravnik ni opazil kake kužne bolezni, zato nam je popolnoma neumljivo, zakaj je ta ogled neznane zvalice. Ako bi tudi bila živina bolna, bi to takoj videli na klavnici, kjer se itak živina natančno pregleda. Seveda vlada ima dva živinozdravnika asistenta, eden ima bohih 600 gld. plače, drugi pa nič, in ta živinozdravnika sta torej navezana na ta ogled! Ako hoče imeti vlada svoje živinozdravnike, naj jih sama plača, nam pa ne dela nepotrebnih stroškov in tako še živino draži.

— Rimsko grobje na Dunajski cesti. Znanstveno raziskavanje na vrtu nekdanje bolnice, pričeto lansko jesen se s priznanjem dovoljenjem g. pl. Gorupa nadaljuje od Velike noči sem. V grobovih so deloma žgani, deloma pokopani mrliči. Odkrilo se je lepo število grobov z lepimi lončenimi in steklenimi posodami. Znamenit je mrlič, ki je imel lepo izdelan pas, katerega okraski so zelo podobni onim iz dobe preseljevanja narodov, kakor se nabajajo v grobeh pod Lajhom v Kranju. Grobovi so, kakor se da iz priložkov prisoditi, iz prvega krščanskega stoletja, če tudi se semtertja, nahajajo izjeme. Posebno bogati so pa bili grobovi v globočini 1 m 50 cm, kjer se je našel krasen steklen kelih (crater) v milleforitni skrbno položeni v sipo in obdan z gramozom. Na temnomodrem ozadju gosto posejane modre, rdeče, bele, rumene in sive lise učinkujejo kakor mozaik. Nedaleč od kraterja so se našle lepa steklena latvica in dvoje posodic za dišave poleg steklene skledice, v kateri je bila srebrna igla in lepa srebrna skodelica. Poleg nje je ležalo veliko štiroglasto srebrno ogledalo. Brččas so imovitje prebivalce Emone globlje pokopavali v vsakem grobu se je našla poleg šestertih steklenic za dišave prekrasna temnovijoličasta in belo marmorirana plitva skledica iz stekla, katere je poleg kraterja in lani izkopanega velikega rumenega belolisastega steklenega vrča najbolj dragocena posoda v zbirki rimskega stekla, kar ga hrani deželni muzej. Tudi na posestvu, kjer gradi go spod Deghenghi svojo hišo, so se našli rimski grobovi. Starine je ljubeznjivo prepustil g. Deghenghi deželnemu muzeju. Našlo se je več lepih steklenih in glinastih posod in rimski as cesarja Klavdija iz leta 41. Znamenita je tudi mala okrogla kamenita rakev s koničastim dnom. Zadnjo soboto najdeni kostnjak, ki je bil proti severu obrnjen, je znamenit zaradi tega, ker ste bili kosti desne roke od komolca navzdol razcepljeni. Koželjnica (radius) s palcem in sosednima prstoma je ležala na prsih, podlehtnica (ulna) s prstancem in mazincem je počivala na ledjih.

— Neki krajni šolski svet v ljubljanski okolici se odlikuje po vrlih članih. Vsi so proti šoli, proti izobrazbi in šolskim nakladam. Eden teh članov je let s svojega najstarejšega otroka poslal po osmih mesecih le nekolikokrat v šolo in je bil radi hudodelstva že osemkrat z zapori kaznovan. Druge zabave ta krajni šolski svet nima, kakor da pazi na učitelja, ga obrekuje, ga skuša z osnovaniami in zlaganimi dejstvi denuncirati, ga opravlja pri otrokih in jih punta proti njemu, da ga stražijo kot policaji, to pa vse zato, ker mora učitelj naznanjevati otroke, ki večmesečno izostajajo iz šole. Otroci se diže le župnika, ki jim dsje svete, kaj naj naredi, da se učitelja denuncira. Nekemu članu tega krajnega šolskega sveta ne gre v glavo, da bi moral učitelja vikati. Ko ga je pred kratkim moral učitelj tožiti in ko sta se potem srečala, ga je prišel zmerjati vpriči šolskih otrok in ga titularil s »tik«. Dokler se bodo naši šolski mladini vseljuje tako in tako spoštovanje do učiteljstva, ni mogoče misliti, da bi šole uspešno delovale.

— Pretep. 21. t. m. ponoči je nastal pretep v Šiški med bratoma Francetom in Egidijem Štinih, prvi delavec, drugi sobni slikar, na eni strani in italijanskim delavcem Danijelom Binom na drugi strani zaradi nekega dekleta. Bin je vrgel Franceta Ština na tla in ga sunil z nožem v desno stegno. Na to sta padla oba brata na Italijana in ga z nožmi in palicami obdelala, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico, nju pa v zapore deželnega sodišča.

— Delavec na železniški progi, Janez Komin z Brezovice je šel v ponedeljek zjutraj na svoje delo. Medpotoma ga obide slabost in napade božjast. Zvrne se v jarek ob cesti, in ker je bil jarek precej globok ter poln blata, se ni mogel več rešiti. Tako je mož umrl strahne smrti. Ob 12 uri, ko so se delavci vračali od dela, so ga našli v nesrečnem kraju ter ga v vsega modrega izročili rodbini, kateri je bil mož s svojim zaslužkom dobra podpora.

— Prvo slovensko pevsko društvo „Lira“ v Kamniku bo dolo v nedeljo dne 4. rožnika t. l. v prostorih narodne šolnice v Kamniku prvič opravilo opero Romana Nejedlega: »Seja mestnega starešinstva« s spremljevanjem glasovirja. Na to opereto že danes opozarjamo slavno občinstvo. Nastopi tudi še posebej mešan zbor, ki bo del tri zbere in sicer: Foersterjevi Ave Marija in Ljubici ter dr. G. Ipravčev: Lastovki v slovo.

— Požar. 15. t. m. zvečer je pogorela bajta posestnice Marije Mali v Lukovici. Škoda je 600 K in ni nobene zavarovalnice Sumljiv je neki Tomaž Cerar iz Podpeči, ki je bil pri Maljavi v službi kot hlapec, a bil pred kratkim odpušen.

— Ne pustite se otrokom z vžgalicami igrati! 18 t. m. se je igrala 5½ letna Angela Kutnik v Javorniku z vžgalicami in pri tem eno užgalia. Ogenj je lotil deklitine obleke in otrok je dobil opekline, da je drugi dan umrl. Ali niso starši krivi, ki ne skrivajo dovolj vžgalic pred otroki?

— „Sokol“ v Trziču je bil pozimi primoran opustiti telovadbo, ker v vsem Trziču ni bilo dobiti pripravnege lokala. Zanimanje za „Sokola“, ki je za prihodnost Trziča največjega pomena, je toliko, da je telovadnica absolutno potrebna. Zaradi tega je „Sokol“ sklenil, da postavi s pomočjo in podporo slovenskih rodoljubov lastno telovadnico in razpošilja sedaj sosebno prošnjo za podporo. Priporočamo somišljenikom, da po možnosti pomorejo „Sokolu v Trziču.

— Salonski orkester v Postojni priredi v soboto, dne 27. t. m., v hotelu »Ribnik« za cenjene družine članov in za prijatelje orkestra zabaven večer z zanimivim sporedom. Začetek ob 8. uri.

— Potres na Dolenjskem. Danes smo dobili še naslednja poročila: Šmarjeta pri Novem mestu: 23. maja ob 2 uri 9 minut in 3 uri 10 minut popoldne precej močan potres, posebno prvi sunek je bil občutljiv. Smer severozahodna. — Boštanj: V torek 23. maja je bil prvi sunek ob 1. uri 35 minut popoldne, drugi ob 2 uri 13 minut, ki je bil zelo močan in precej dolgo trajal; stvari so se gibale in zid je pokal. Tretji sunek ob 3 uri 10 min.; četrti ob 6 uri 12 min.; peti ob 11. uri 35 minut ponoči, ki je bil precej močan. Po hribih se je čutil potres močnejše. — Mokronog: V noči od 23. na 24. maja se je potres trikrat ponovil. En sunek je bil tako močan, da je več ljudi vzbudil iz spanja.

— Tatvine na Dolenjskem. Iz št. Jerneja pri Novem mestu se nam piše: Na Gorju Brezovici je ukraedel neki tat nekemu kovaču 200 K denarja, nekaj masti in subega mesa. Žena kovačeva ga je videla, da je nesel ukradene reči in je začela vpiti; a tat ji pokaže samokres, rekoč, da jo ustrelji, če ne molči. In žena je res molčala, tat pa, ki je bil namazan, je odnesel pete in ukradene reči. — V Stari vasi je tat ponoči ukradel kravo in jo že odgnal, k sreči pa so ga doptekli. Tat je pustil kravo in se spustil v beg. — V Orehovici je neki tat imel kravo nekega posestnika že za roge privezano, da bi jo odgnal, pa ga je gospodar v pravem času zasaul in prepodil. — Tudi v bližnji vasi Groblje so tatovi prav delavni, zlasti pa v št. Jerneju, kjer krajejo najrajši kokoši in peteline ter jajca. Želeti bi bilo, da bi se tatovom prišlo na sled, ker so vedno prdrnejši in nevarnejši tujemu imetju, sicer bo res moral vsakdo, kdor ima le količkaj premoženja, nabaviti si orožje in stražiti noč in dan svoje imetje.

— Iz Brežic se poroča »Domovinca«, da zahajajo nekateri Slovenci iz mesta in okolice v nemški dom »Pufsteine«. To delajo menda iz bojazni pred janičarji, gotovo pa iz narodne zaslepljenosti. V Brežicah je dovolj slovenskih gostiln, v prvi vrsti »Narodni dom«. Kdor zahaja v nemške krčme in kramarije, greši na svoji časti, in v istini zasluži priimek, ki mu po nemških trgovinah brenči okoli ušes: »Windischer Trottel«.

— Bralno in pevsko društvo „Školj“ v Šmarjah priredi v nedeljo dne 28. maja v ograjenem prostoru g. Filipa Stubelja veselico. — **„Ljudski oder“ v Trstu** priredi dne 10., 11. in 12. junija v dvorani »Delavskega doma« ulica Boschetto 5, II. nadstropje troje predavanje. Predaval bo g. dr. Dragotin Lončar in sicer v soboto 10. junija ob 8½ uri zvečer »Kako je nastalo delavsko vprašanje?« V nedeljo 11. junija ob 10. uri zjutraj »Narodnost, mednarodnost in delavstvo.« V ponedeljek 12. junija ob 10. uri zjutraj »Razvoj in značaj šolstva v posameznih zgodovinskih dobah.«

— Črne koze v Trstu. Z nekim grškim parnikom so prišli v Trst trije za črnimi kozami oboleli možje. Prepeljali so jih v izolirano bolnišnico.

— Obravnava zaradi tržaških bomb. Včeraj sta bila zaslislana predsednik »Società ginnastica«, dimnikar Salatei in učitelj sabljanja v tem društvu Cozzi. Salatei je zatrjeval, da sploh ni vedel, da obstoji v društvu agitacijski odbor za irendentistične namene. Sploh da mu ni bilo ničesar znanega o kaki zaroti ali o Garibaldiju. Salatei je služil prostovoljno štiri leta pri 5. dragonskem polku ter ga je polkovno poveljstvo pismeno pohvalilo. — Še bolj trdovratno je tajil Cozzi, češ, da sploh nič ne ve, kaj se je v društvu godilo. Toda prečitalo se je pismo, ki ga je v priskovalnem zaporu pisal soobtoženemu Subanu. To pismo se glasi: »Jaz vse tajim in od Vašega tajejanja je vse odvisno. Ne imenujte imen! Ako ste že kaj priznali, morate preklcati. Recite, da ste me zamenjali s Petronijem! Izdajte Petronija za proizvočitelja. Toda nekaj morate priznati. Recite, da niste vedeli, da so bile v zavojih bombe.«

— Umrl je včeraj popoldne v deželni bolnišnici Ivan Cimerman, ki je predvčerajšnjim padel raz oder pri zgradbi kapele na novem pokopališču.

— Na šentpeterski mitnici. Pod tem naslovom smo poročali nedavno, da je bil pred tukajšnjim kazenskim sodiščem pred nekaj dnevi obsojen mesar Janez Zajec. Da se izogne napadnemu domnevanju, naglašamo, da je obsojeni Janez Zajec mesar v Šmartnu, in ne mesar Ivan Zajec v Spodnjih Poljanah št. 73!

— Vozniki, bodite previdni! Marsikateri voznik, posebno z dežele, ima navado, da se na kakem gostilniškem dvorišču vsede na voz in zapodi konje na cesto, ne da bi preje pogledal na cesto, ako pride voz električne železnice. Včeraj okoli 6. ure zvečer se je zgodil tak slučaj na Zaloški cesti. Iz Šarabonovega dvorišča je pridrvel neki voznik na tir električne železnice v trenotku, ko je baš prišel voz električne železnice. Ko bi voznik ne bil voza, ki je bil komaj pet korakov pred konji, tako ngljo ustavil, bi bila gotovo mrtva oba konja in še voznik. Torej pozor!

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo s južnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev in 15 Hrvatov. V Hrb je šlo 20 Hrvatov in 10 Ogrrov, v Inomst 25 Črnogorcev, v Meran pa 30 Hrvatov.

— Izgubljene in najdene reči. Krojaški pomočnik Martin Primo je izgubil črno denarnico z vsebino 10 K. — Neki gospod je izgubil zlato iglo s tremi opsi, vredno 12 K. — Ujetniški paznik Ivan Zrimšek je našel srebrno uro, vredno 10 K. — Služkinja Ana Kimmelvetrova je izgubila srebrno žensko uro, vredno 20 kron.

— Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer v hotelu »Lloyd« (St. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prostek, nečlani plačajo 40 vin.

— Corrigendum. V včerajšnjem županovnem govoru na interpelaciji zaradi »Reichspost« se mora seveda glasniti stavek na 3. strani 2. odstavka . . . »da po mogočnosti zadržuje pravno in materialno zlo«, ne pa narodno itd.

— Najnovejše novice. — Samočeške napise je sklenil uvesti tudi mestni svet v Kraljevem dvoru.

— Srbskega kralja bo zastopalo pri poroki nemškega prestolonaslednika posebno odposlanstvo pod vodstvom generala Gruiča.

— Ponesrečene v predoru skozi Bearuck so z veliko težavo našli ter jih spravili iz jam. Vseh 16 trupal je raztrganih in ožganih tako, da jih ni mogoče spoznati. Pri reševanju sta se še dva delavca vsled strupenih plinov zadušila.

— Podsula je v Erzbergu dva češka rutarja.

— Švicarske planine so v snegu ter je na njih 8 stopinj mraza.

Borzar poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 24. maja 1905.

Salobnost papirni:	Denar	Blago
4% majeva renta	100-65	100-85
4% srebrna renta	100-40	100-60
4% avstr. krona renta	100-50	100-70
4% zlata	119-70	119-90
4% ogrska krona	98-20	98-40
4% zlata	118-38	118-55
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4% posojilo mesta Spiljet	100-50	101-50
4% Zadar	100-—	100-—
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	101-50	102-50
4% češka dež. banka k. o.	100-15	100-60
4% ž. o.	100-15	100-70
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	101-20	102-20
4% pešt. kom. k. o. z.	107-65	108-65
4% 10% pr.	100-50	101-50
4% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4% ogrske cen.	100-50	101-10
4% dež. hr.	100-05	101-05
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100-—	101-—
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-75	101-75
4% obl. češke ind. banke	99-—	99-—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-50	100-—
4% juž. žel. kup. 1/2%	322-40	324-40
4% avst. pos. za žel. p. o.	170-95	171-95
Srečke.		
4% Srečka od 1. 1860 ^{1/2}	193-—	195-—
4% 1864	294-50	296-—
4% tizak	170-50	172-50
4% zem. kred. I. amiatije	307-—	314-—
4% II.	307-—	313-63
4% ogr. hip. banke	276-—	282-—
4% srbske & fra. 100-—	106-—	112-80
4% turške	143-05	144-05
4% basiliška srečke	26-40	28-40
4% Kreditne	485-—	495-—
4% Inomoške	78-—	83-50
4% Krakovske	89-—	97-—
4% Ljubljanske	86-—	92-30
4% Avst. rud. križa	57-60	59-60
4% Ogr.	37-85	39-35
4% Rudolfove	64-—	68-—
4% Saleburške	75-—	82-50
4% Dunajske kom.	542-—	551-50
Delnice.		
4% Južne železnice	89-25	90-25
4% Državne železnice	669-—	670-—
4% Avstr.-ogrske bančne delnice	1649-—	1659-—
4% Avstr. kreditne banke	668-—	669-—
4% Ogrske	788-—	789-—
4% Živnostenske	246-—	246-50
4% Premogokop v Mostu (Brüx)	637-—	669-—
4% Alpinske montan	534-50	535-50
4% Prške žel. ind. dr.	2689-—	2699-—
4% Sina-Murányi	561-50	562-—
4% Tebovilske prem. družbe	283-—	287-—
4% Avstr. orožne tovr. družbe	623-—	626-—
4% Češke sladkorne družbe	173-—	173-50
Valute.		
4% C. kr. cekin	11-32	11-37
4% 20 franki	19-09	19-12
4% 20 marke	23-48	23-56
4% Sovereigns	23-96	24-04
4% Marke	117-30	117-50
4% Laški hankovski	96-40	96-60
4% Rublji	253-75	254-50
4% Dolarij	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 25. maja 1905.

Termin.		
4% Pšenica za maj	100 kg. K	17-76
4% Pšenica " oktober	100	16-32
4% Rž " oktober	100	13-30
4% Koruza " maj	100	15-18
4% " julij	100	14-50
4% Oves " maj	100	11-16
4% " oktober	100	11-20

Ekvivalent.
15 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Velika ud. mornar. 805-2. Redni št. št. 730-0. 1905.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
24.	9 av.	731.1	7.4	sr. svzhod	dež
25.	7. zj.	732.6	7.2	sl. sever	dež
	2 pop.	733.9	12.0	sr. jvzhod	oblačno

Srednje večeršnja temperatura: 8.3°
normala: 15.1° — Padavina 16.6 mm.

Kavarna ali gostilna

oziroma primerni prostori za takšno obrt, se iščejo v Ljubljani ali pa kje v bližini. 1703-1
Pismene ponudbe pod „Kavarna“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

soba

s posebnim vhomom za dve gospodični za 1. junij.
Ponudbe pod „Mirna stranka“, Ljubljana, poste restante. 1698-1

Gostilniška koncesija

za Ljubljano se odda takoj ali pa s 1. avgustom v najem. 1701-1
Ponudbe pod naslovom „Gostilniška koncesija“, pošta Sp. Šiška.

Komptuaristinja

popolnoma zmožna slovenske in nemške korespondence, ter perketna stenografinja, se takoj sprejme.
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 1702-1

Dve kočiji

lahki, napolnjeni, in sicer ena nova in ena rabljena, se prodaste s konjsko opravo vred pri 1617-3
Fran Jarcu v Medvodah.

Hiša = Parni stroj

s pekarijo v bližini tovarne se takoj proda oziroma se tudi odda v najem samo pekarija. Več pove lastnik hiše štev. 77 na Savi pri Jesenicah. 1665-3

Kupijo se holandski kanarčki

obojelega spola. — Kdor jih želi prodati naj se oglasi v Kolodvorskih ulicah št. 24, v gostilni „stari Tišler“ od 1/2. — 2. ure popoldne. 1678-2

Hiša = Parni stroj

2 konjskih sil, skoro nov, je poceni uaprodaj. 1668-4
Vpraša naj se v tovarni salam Rajmunda Andretto v Ljubljani.

Protikatarno - sili na vodo
Rimski vrelec pošta Kotla, postaja Guštan (Juž. žel.) Koroško.
nepresežen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljanju priznana slatina za otroke. Prava naravno natočena, vefelina namizna voda.
Alpsko zdravišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.
Glavna zaloga: E. Supan, Ljubljana. Varstvena znamka.
969-9

Vodni zdravilni zavod
kopališče Kamnik na Kranjskem
Postaja c. kr. drž. železnic. 1339-6
Vse vodno zdravljenje, solinčno, elektriške kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža in zdravilna gimnastika, dietno zdravljenje. Prospekti zastoj. **Sezija od 20. maja do septembra.** Zdravniški vodja dr. R. Wackenreiter

Ustanovljeno 1862 Telefon 584.
Najstarejša tvornica peči in ognjišč
c. kr. dvorni mašinst
RUDOLF GEBURTH, Dunaj
VII. Kaiserstrasse 71, na voglu Burggasse. 1093-14
Specialni katalogi gratis in franko.
Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem.

Lepa birmaska darila!
Največjo in najbogatejšo zalogo najnovije in tudi secesijske oblike ima in priporoča slav. p. n. občinstvu
po najnižjih cenah in z garancijo
Fran Čuden
urar in trgovec 496 21
Prešernove ulice.
Filialka: Mestni trg.
Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

Na najvišji ukaz Njegovoga c. in kr. apostol. Veličanstva.
XXIV. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija
edina v Avstriji postavno dovoljena
ima 18.898 dobitkov v gotovini
v skupnem znesku 512.980 kron.
Glavni dobitek znaša
200.000 kron v gotovini.
Žrebanje bo nepreklicno dne 15. junija 1905.
Ena srečka velja 4 krone.
Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastoj.
Srečke se dostavljajo poštne prosto.
C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.
1415-6 Oddelek za državne loterije.

Penzionisti pozor!

Proda se iz proste roke
lepo posestvo
in sicer v jako prijetnem in zdravem kraju na Spod. Štajerskem v bližini mesta. Posestvo leži tik glavne ceste in obstoji iz 2 hiš, ena hiša ima 3 sobe in verando, predstoba, kuhinjo, shrambo za živila in veliko klet, druga hiša ima 1 sobo, kuhinjo in klet. Posestva je vsega skupaj 16 oralov, in sicer vinogradov, gozda, sadunostnika, njiv, zelenjadnega vrta in travnikov. Poleg teče velika voda pripravna za ribarstvo. Posestvo je vse skupaj. Prednost imajo le Slovenci, katerim se da za 1000 K ceneje.
Pismena vprašanja pod „Penzionist 650“ na uprav. „Slov. Nar.“ 1675-2

Avtomatske pasti na veliko
za podgane gl. 2-—, za miši gl. 1-20, ujamajo brez nadziranja do 40 kom. v eni noči, ne puste duha in se same nastavijo. Past za ščurke „Eclipse“ ujamajo na tisoče ščurkov v eni noči; velja gl. 1-20. Povsod najboljši uspehi. Pošilja proti povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4. Nebroj priznanih pisem 2336-14

Opr. št. A 47/5/5
Oklic
s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznanu.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrla dne 3. svečana 1905 Franciška Koren iz Martinje vasi št. 2 zapustivši naredbo poslednje volje, v kateri je postavila za dediče Jožefa, Franceta in Marijo Koren. Ker je sodišču bivališče Jožefa, Franceta in Marije Koren neznanu, se pozivljajo taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javijo in zglasijo za dediče, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglasivšimi se dediči in z njim postavljenim skrbnikom.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori, odd. I. dne 10. maja 1905.

P. n.
znancem in gostom naznanjam, da t. rožnika t. l. **opustim gostilniško obrt.**
Stanovanja in gospodarsko poslopje pa ostanejo kakor doslej tako tudi nadalje na razpolago.
Postojna, dne 23. maja 1905.
Josipina Učič
hotel „pri levu“.
1676-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Invod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1905. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Auasolnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Inomost, Bregene, Zeneva, Pariz Dunaj. — Ob 3. uri 55 m popoldne osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osoni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 24 m zjutraj osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, direkt. voz I. in II. razr.) Solnograd Franzensfeste Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osoni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove var Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregene Inomost, Zell ob jezetu, Lend-Gastein Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, in Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovic, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osoni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6 uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — Čas prihoda in odhoda je označen od srednjeevropskega časa ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

Veledenjene gospodinje!
Zahtevajte pri nakupovanju makaron in nudelnov Vam v korist edino le spodaj označene.
LJUBLJANSKE TESTENINE pripoznano najboljše!
OVARNA ED. ZELENKA
STENIN LJUBLJANA.

Sprejemem takoj 2 dobra ključarska pomočnika
IVAN REBEK, Celje. 6

Pisarka
z lepo pisavo, izurjena v pisarniških opravilih, se sprejme s 1. junijem t. l. v notarski pisarni v Ljubljani
Samo pismene ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“. 1677-3

Lepo stanovanje za letoviščarje
s 4 sobami ter kuhinjo z vso opravu, v prijaznem kraju na Gorenjskem, pol ure od postaje Lesce, ali 10 minut od Poljč, se odda za poletno sezono v najem.
Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1478-6

Opr. št. A 47/5/5
Oklic
s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznanu.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrla dne 3. svečana 1905 Franciška Koren iz Martinje vasi št. 2 zapustivši naredbo poslednje volje, v kateri je postavila za dediče Jožefa, Franceta in Marijo Koren. Ker je sodišču bivališče Jožefa, Franceta in Marije Koren neznanu, se pozivljajo taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javijo in zglasijo za dediče, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglasivšimi se dediči in z njim postavljenim skrbnikom.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori, odd. I. dne 10. maja 1905.

P. n.
znancem in gostom naznanjam, da t. rožnika t. l. **opustim gostilniško obrt.**
Stanovanja in gospodarsko poslopje pa ostanejo kakor doslej tako tudi nadalje na razpolago.
Postojna, dne 23. maja 1905.
Josipina Učič
hotel „pri levu“.
1676-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Invod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1905. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Auasolnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Inomost, Bregene, Zeneva, Pariz Dunaj. — Ob 3. uri 55 m popoldne osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osoni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 24 m zjutraj osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, direkt. voz I. in II. razr.) Solnograd Franzensfeste Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osoni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove var Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregene Inomost, Zell ob jezetu, Lend-Gastein Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, in Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovic, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osoni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6 uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — Čas prihoda in odhoda je označen od srednjeevropskega časa ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

Veledenjene gospodinje!
Zahtevajte pri nakupovanju makaron in nudelnov Vam v korist edino le spodaj označene.
LJUBLJANSKE TESTENINE pripoznano najboljše!
OVARNA ED. ZELENKA
STENIN LJUBLJANA.

Stanovanje

obstoječe iz 1 velike in 1 male sobe, se odda za avgust na Starem trgu števil. 6, II nadstropje.

Več se izve v modni trgovini J. S. Benedikt, Ljubljana, Prešernove ulice št. 3. 1881-2

V restavraciji in kavarni

„pri Zajcu“

v Ljubljani 1591 4
Rimska cesta 24
se dobivajo vsak dan sveži

dolenjski raki.

Toči se poleg drugih pristnih vin tudi najfinjši **cviček iz Gadove peči.**

Prijazen senčnat vrt je na razpolago.

Za obilni obisk se naj-udaneje priporoča

Avguštin Zajec
restavrater.

Naprodaj:

Gostilnica s plesiščem (posebno pripravno za trgovca z mešaním blagom), četrt ure od Maribora in ob glavni cesti. Veliko novo, z opeko krito poslopje, dalje gospodarsko poslopje na pr. skedenj, hlevi in svinjaki, velik zelenjadni in sadni vrt. Cena 1000 gld. — Vknjiženega posojila 2000 gld in od kupa ostane lahko vknjiženega 2000 gld.

Nadalje

veliko posestvo, prav sposobno za mekarno. Velika zidana in z opeko krita hiša z več sobami, gospodarsko poslopje s hlevi za konje in govejo živino ter s svinjaki itd. Meri 20 orat: 10 orat lepih travnikov, 10 orat njiv, sadnega vrta in gozda. Vse posestvo je skupaj na enem kraju, uro hoda od Maribora. Cena 5000 gld. — Posojila je 2400 gld.

Dalje

Novo zidana vila s petimi sobami in malim gospodarskim poslopjem s hlevi za konje, govejo živino in s svinjaki. Poleg hiše je vrt in še nekaj drugega zemljišča. Hiša je oddaljena 15 minut hoda od Maribora. — Cena 4000 gld., vknjiženega posojila 2200 gld. Prav pripravno za kakoga prevoznika.

Več pove **Frane Podlipnik** v Mariboru, Tezen št. 29. — Kdor želi kupiti, naj se hitro potruži. 1890 2

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-58

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pričbujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Mala prodajalna

se odda v najem s 1. avgustom t. l.

v Ljubljani, Vegove ulice 12.

Več hišnih oprav

se proda na **Marije Terezije**
cesti št. 8, I. levo. 1688-2

Zaradi družbinskih razmer je v Ljubljani, Sv. Petra predmestje, ob novi cesti, po ugodni ceni naprodaj novo sezidana

enonadstropna hiša

ugodne lege, z vrtom, (18 let davka prosta) obstoječa iz 4 stanovanj, lepe prodajalne s pripadajočimi prostori, ugodna za gostilno, pekarijo, mesarijo, branjarjo itd.

Natančneje se izve v upravništvu „Slov. Naroda“. 1613-4

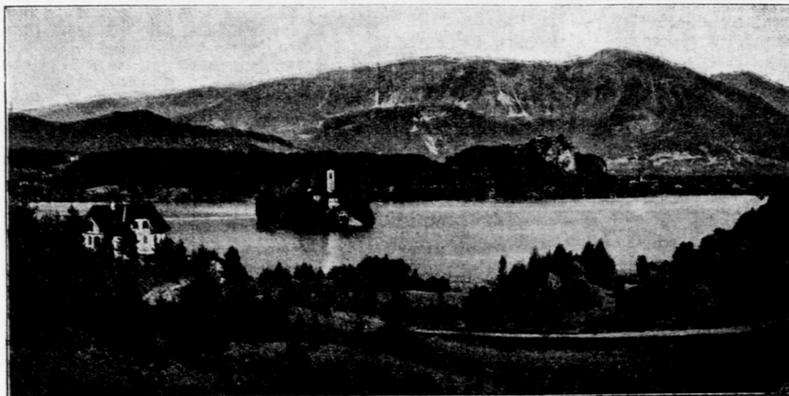
Mašinst

spreten, trezen in zanesljiv se takoj sprejme. — Ponudbe pod „Parna žaga“ upravništvu „Slov. Naroda“. 1862 3

Prodajalka

za trgovino s papirjem in galanterijskim blagom se sprejme pri Fr. Iglju, Mestni trg št. 11. 1687-2

Restavracija „Pri panju“ na Bledu.

Ob pričetku sezone si usojam slav. občinstvu in izletnikom ter slav. društvom naznaniti, da bodem točil

več vrst pristnih vin in vedno sveže pivo

iz domače pivovarne M. Mayr iz Kranja. Dobivala se bodo ob vsakem času

gorke in mrzla jedila.

Na razpolago imam tudi več lepih sob za tujce

in velik salon

najpripravniji za društvene izlete.

Krasen razgled z gostilniškega vrta.

Točna postrežba, nizke cene.

Za obilen obisk in naklonjenost se priporoča

Alojzij Dežman, gostilničar. 1651-2

Velika delavnica skladišče

se odda s 1. avgustom na Tržaški cesti št. 2.

1825-2 **Jr. Lovše**, mesar

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2-80

Ker je več velikih tovarnih ustanov plačilo, so me pooblastili, da spravim v denar večji oddelek čevljev daleč pod izdejalno ceno. Prodajam zatorej vsakomur par moških in par ženskih čevljev rjavem ali črnega usnja na trakove galoširani, močnimi zbitimi usni podplati; dalje par moških in par ženskih modnih čevljev paspolum, zelo eleg., najavnejše oblike močni, za poletje, zelo lični in lahki. Velikost po cm. Vsi 4 pari veljajo samo gld. 2-80. Razpošilja po povzetju ali pa če se pošle denar naprej

S. URBACH, eksport čevljev
Krakov št. 363.

Zamena dovoljena, tudi denar nazaj; rizikatorej izključen.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z znanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah števil. 12. 5-61

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Nizke cene 1082		Alfred Fränkel komanditna družba		prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji. Posebno priporočilno.	100 lastnih prodajalnih zalog
Moški štifljetai trpežni 2 gld. 90 kr.	Bogata izbora	Damski štifljetai močni 2 gld. 60 kr.	Damski čevlji 2 gld. na trakove iz rjav. usnja 90 kr.		
Moški čevlji na trakove močni 3 gld. 25 kr.	Moški čevlji na trakove usnje box. 4 gld. 50 kr.	Izvrstna prilježnost	Damski čevlji na gumbe črni 3 gld. 25 kr.	Otroški in dekliški čevlji na trakove 1 gld. naprej. iz močnega usnja od	
	Moški čevlji na trakove, chevreau, go-dyear, šivani 5 gld. 75 kr.	Damski čevlji na trakove, eleg. in lični go-dyear, šiv. 5 gld. 50 kr.	Dobra kakovost	Otroški in dekliški čevlji na gumbe 1 gld. naprej. iz črnega ali rjavega usnja od	
1000 delavcev in uradnikov.	Filijalka: v Ljubljani, Špitalske ulice 9.	Zastopnica: Josipina Herrisch.	so podlaga naših uspehov.		

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-86

Dobiva se povsod!

Ustje (Ceško)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Ceško)